

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DMP-II.054.3.2025
Warszawa, 16 kwietnia 2025 r.

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji nr 8798 Pośła Jarosława Sachajko i Pośłanki Anny Gembickiej w sprawie znaczących różnic cenowych tych samych produktów oferowanych przez międzynarodowe sieci handlowe w Polsce i Niemczech oraz ich wpływu na polskich konsumentów

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację w sprawie znaczących różnic cenowych tych samych produktów oferowanych przez międzynarodowe sieci handlowe w Polsce i Niemczech oraz ich wpływu na polskich konsumentów, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji, które zostały opracowane we współpracy z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Odnosząc się do podnoszonego w interpelacji problemu, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”) przeprowadził jego analizę pod kątem kompetencji przyznanych mu na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1616, dalej: „Ustawa”).

Zgodnie z przepisami Ustawy, do zakresu działania Prezesa UOKiK w przedmiocie ochrony konsumentów, należy kontrola przestrzegania przez przedsiębiorców zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zakazu stosowania niedozwolonych postanowień wzorca umowy. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, stosownie do brzmienia art. 24 ust. 2 Ustawy, rozumie się godzące w nie, sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji lub nieuczciwe praktyki rynkowe. Zgodnie z art. 385(1) § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.), niedozwolone postanowienie wzorca umowy to postanowienie niezgodnione indywidualnie, które kształtuje prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Mając na uwadze powyższe, należy wyjaśnić, że różnice cen tych samych produktów w danej sieci handlowej w różnych krajach nie łamią zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, z uwagi na brak przesłanki bezprawności działania przedsiębiorcy. Ponadto ceny przedmiotowych produktów stanowią główne

świadczenie stron, a zatem nie mogą być kwalifikowane jako niedozwolone postanowienia umowy.

Przechodząc do analizy przedstawionego w interpelacji stanu faktycznego pod kątem relacji między przedsiębiorcami trzeba wyjaśnić, że obowiązujące przepisy przyznają Prezesowi UOKiK kompetencje do podejmowania działań jedynie w interesie publicznym poprzez przeciwdziałanie praktykom ograniczającym konkurencję. Kategoria praktyk ograniczających konkurencję, w zakresie której Prezes UOKiK jest władny oceniać działania przedsiębiorców oddziałujące na innych przedsiębiorców, obejmuje:

i) porozumienia ograniczające konkurencję - art. 6 Ustawy zakazuje porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku;

ii) nadużywanie pozycji dominującej - art. 9 Ustawy zakazuje nadużywania pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

Należy podkreślić, że ustawowe kompetencje Prezesa UOKiK związane z przeciwdziałaniem praktykom ograniczającym konkurencję nie czynią z niego organu właściwego w kwestii regulowania cen. Prezes UOKiK ma możliwość ingerowania w poziom stosowanych przez przedsiębiorców cen jedynie w sytuacji, gdy analiza sprawy wykaże, że ich wysokość jest wynikiem, wyżej wspomnianego, porozumienia ograniczającego konkurencję lub nadużywania pozycji dominującej. W takich sytuacjach, Prezes UOKiK w dalszym ciągu nie ustala poziomu cen, a oddziaływać na nie może jedynie pośrednio tj. poprzez wyeliminowanie niedozwolonych prawem praktyk. Dostępne informacje nie uprawdopodobniają jednak, by w sprawie opisanej w interpelacji dochodziło do ww. niedozwolonych działań przedsiębiorców.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Prezesa UOKiK, nie ma obecnie podstaw do podjęcia interwencji na podstawie przepisów Ustawy.

Niezależnie od powyższego, odnosząc się do samej analizy cen przedstawionej w interpelacji, należy zwrócić uwagę, że ma ona charakter szacunkowy (ceny 7 produktów). Nie jest znana również jej metodyka, w szczególności: w jaki sposób dobierano sklepy, z których brano ceny do porównań, daty, w których dokonywano obserwacji cen, czy sprzedawane produkty były objęte akcjami promocyjnymi oraz czy występowały w odniesieniu do nich inne czynniki wpływające na porównywalność cen (np. analogiczne pozycjonowanie i popularność danego produktu w obydwóch krajach). W ocenie Prezesa UOKiK, porównania oparte na siedmiu obserwacjach, nie dają podstaw do wniosków odnośnie do istnienia czy skali różnic między cenami detalicznymi w Polsce i w Niemczech.

Trzeba także podkreślić, że ceny produktów spożywczych, czy szerzej, artykułów konsumpcyjnych codziennego użytku, wyznaczone są na lokalnych rynkach, na których sklepy spożywcze konkurują o klientów. Na terenie Polski intensywnie rywalizują sieci z różnym kapitałem, w tym polskim, ale ceny co do zasady są zbliżone z uwagi na ich rynkowy charakter.

Z punktu widzenia polskich konsumentów bez większego znaczenia pozostają zatem ceny artykułów spożywczych poza Polską, ponieważ nie mogą oni, bez ponoszenia znaczących dodatkowych kosztów dojazdu czy wysyłki (nie mówiąc o czasie), dokonać ich zakupu za granicą. Z kolei sieci handlowe (w tym Lidl), rywalizując o klientów na terenie Polski, nie mogą również w sposób dowolny wyznaczać cen swoich produktów, gdyż muszą się liczyć z konkurentami, do których mogą odejść klienci, zniechęceni wysokimi cenami. Tym samym sprawdzanie cen artykułów spożywczych za granicą, zwłaszcza wybiórcze i w oderwaniu od rynku lokalnego, nie pozwala na szersze wyciąganie wniosków.

W zakresie potencjalnych rozwiązań przedstawionej w interpelacji sytuacji, niezasadna wydaje się również regulacja cen artykułów spożywczych. Zdaniem Prezesa UOKiK ingerencja w ceny może mieć pozytywne skutki w przypadku, gdy mamy do czynienia z jednym dostawcą, mogąym narzucać ceny monopolistyczne, czy w warunkach szoków popytowych lub podażowych, takich jak klęski żywiołowe, pandemii lub inne wydarzenia gwałtownie ograniczające dostępność niektórych produktów lub zwiększające na nie zapotrzebowanie. Z takimi sytuacjami nie mamy jednak do czynienia w przypadku sprzedaży artykułów spożywczych, która odbywa się w warunkach intensywnej konkurencji.

Różnice cenowe tych samych produktów oferowanych przez międzynarodowe sieci handlowe w Polsce i Niemczech mogą być wynikiem w głównej mierze mechanizmów rynkowych dotyczących rynków lokalnych i wynikać z polityki cenowej prowadzonej przez sieci handlowe. Te same produkty w tej samej sieci handlowej mogą mieć także różne ceny w zależności od regionu, w którym są oferowane w obrębie tego samego kraju.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Baranowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP, adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-68477-29007-EFSHR-25. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.